

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 16.

Indult Bétsből, Kedden, Februárius' 26-dikán, 1828.

B é t s.

Budáról írják, hogy Jó'se fŐ Tsászári Királyi Fő Hertzegsége Magyar Ország Nádor Ispánya, ki a' Felséges Tsászár Születése Innepét itt Bétsben töltötte vala, e' f. hónap 14-dikén délutáni 5 órakor Budára szerentsésen vissza érkezett.

Számos tudósítások érkeznek Hazánk külömbféle tájékairól a' felől, hogy Ő Tsászári Királyi Felségének szeretett Királyunknak születése napja mindenütt közönséges örömmel, buzgó háláadásokkal, illendő pompával és sok jótétemények gyakorlásai által innepeltetett.

J ó n i a i S z i g e t e k.

Corfui levelek jelentik Febr. 5-dikéről, hogy oda ezen a' napon Lord Fő-Commissarius Sir Adám Úr vissza érkezett, és ágyú lövésekkel fogadtatott. A' Lordnak ideigvaló Secretáriusa vissza nem jött, a' honnan azt gondolják, hogy az vagy Aeginába vagy pedig Alexandriába küldetett. Itt közönséges hír az, hogy Sir Adám Úr Modonban lett volna, a' hol Ibrahim Basával beszéllett, 's onnan küldötte el a' Secretariusát Baynes Urat Aeginába vagy Alexandriába.

Syrából egy kereskedő hajó érkezett hét nap alatt Zante szigetéhez

Jan. 28-dikán, a' melly azt a' tudósítást hozta, hogy az Archipelaguson kegyetlen szélvész dükösködött, melly tíz kereskedő hajókat süllyesztett el, 's a' többek között Lord Cochranne Brigg-jét is Sciónál a' partra kivetette.

N a g y B r i t a n n i a s

A' mint a' Curier írja Londonból Febr. 12-dikén gyakori Ministerialis tanátskozásokat tartottak Hertzeg Wellington, Peel Úr, Huskisson Úr és a' Mintstár Kantzelláriusa együtt. Ez nap délután Kabinétfeli tanátskozás is tartatott, mellyben minden Ministerek jelen voltak. Más napra ismét Kabinétfeli tanátskozás hirdettegetett.

A' Morning Herald és Standart nevű Ujságlevelek azt írják, hogy Lord Dudley és Huskisson Úr ki fogának lépni a' Ministériumból.

Az Alsó Háznak Febr. 7-ikén tartott Ülésében Brougham Úr egy hoszszas — hat egész órákig tartott — Beszédben előadta, minémű változtatások legyenek felette szükségesek az Igazságnak helyesebben való kiszolgáltatására, és a' Polgári Törvény némelly pontjaira nézve; 's azt kívánta, hogy egy Biztosságot nevezzenek ki ezen tárgynak szoros és értelmes megvizsgálására. Felhordott egyen-

ként minden nevezetesebb fogyatkozásokat a' törvény szolgáltatás különböző ágaiban. Sürgette, hogy a' három közönséges Törvény-székek (Kings-Bench, Common Pleas, és Exchequer) között a' pereket arányosabban kell felosztani, nem úgy mint eddig, midőn most csak az elsőnek vannak terhére; a' Bírának nem csak állandó fizetést, hanem (egyres Perektőljáró) Sportulákat is kell rendelni, hogy a' munkásságra és a' pereknek hamarébb való megítélésére serkentessenek, 'sa't. Peel Úr, (a' kinek javaslására a' feljebbi esztendőekben hasonló újítások tétettek a' Criminalis törvényekben), egy értelemben volt Brougham Úrral, hanem időt kért magának a' gondolkozásra, minek előtte ezen fontos kérdésekhez hozzá szólhatna. A' Solicitor General javaslására a' dolognak bővebb kifejtetése Febr. 22-kére elhalasztatott. — Brougham Úrnak ezen Motiójáról, még a' Courier (Ministerialis Újság) is dítsérettel emlékezik. „Mi, úgymond, majd minden politikai dolgokra nézve más értelemben vagyunk, mint Brougham Úr: de azért meg nem tagadjuk Ellenkezőinktől a' dítséretet, mellyet azoknak talentoma vagy tudománya (tudományossága) érdemel. A' Brougham Úrtól tanátsolt újításoknak tzelja a' javítás, nem a' rontás; a' reformatio nem revolutio. A' ki egy régi épületnek roskadozó részeit megerősíti, a' setétség helyébe világosságot szerez, a' Törvényt az erőtelenek gyámolává és az ártatlanok pai's'sává igyekezik tenni: az, igazi jólétvője az emberiségnek és hervadhatatlan borostyánra méltó. Peel Úr kezdte meg ezen ditsőséges pályát, és most Brougham Úr az ő nyomait követi'sa't.“

„Febr. 8-dikán Kérőleveleket adtak bé az Alsó Ház Ülésébe a' Catholicusok Emancipatiojára.

A' Felső Házban Febr. 11-ikén Lord Holland helyett, a' ki még akkor köszvényben szenvedett, Gróf Carnarvontette a' Motiot azon Írások előmutatása eránt, mellyek a' Keleti dolgokat különösen pedig a' Navarini ütközetet illetik. A' Ministerek nem akarják azon Aktákat a' Ház eleibe terjeszteni.

Febr. 9-dikén Kabinét Gyűlés volt, melly negyedfél óráig tartott. A' Ministerek mind együtt voltak. A' Gyűlés után a' Nápolyi Követ Gróf Dudleynál audentzián vólt.

A' Lord Mayor előtt Febr. 6-dikán némelly Hajósok panaszt tettek, hogy ha az agyagnak a' Tunnelen esett lyuk bétemetésére a' Tamezisbe való eresztgetésével meg nem szűnnek, a' Hajókázás nagy kárát fogja vallani. Ugyan is a' folyó víz, melly egyébütt 13 lábnyi mély, a' hol keresztül szakadt csak 5 láb mélységű. A' Lord Major azt felelte, hogy a' dolgot megvizsgálhatja, és hogy a' Hajón járás szenvedjen, nem fogja megengedni. De azon Követség, melly a' Tunnel-Társaság részéről e' végre kineveztetett (Brunel, Wollaston, Marten, és Brandrem Urak) és Febr. 9-dikén a' Lord Mayor előtt megjelent, azt állította, hogy a' Hajósoknak semmitől sints okok tartani. Az agyag-halom apródonként elfogtűnni, mint az első beszakadásnál láthatni. Mellynek elég bizonyosága az, hogy már is, negyed nap alatt — Febr. 6-kától Febr. 9-kéig — három lábat szállott alá.

Lord Liverpool (a' hajdani első Minister) felgyógyult. Szóllani ugyan nem tud; de olvastat maga előtt, és a' mi megtetszik néki, plajbászszal megjegyzi. Órákig bírja a' fenn állást vagy a' járást, szabadon mozog, tsupán a' nyelve nem fordúl.

A' Nagy Admirális Clarence Hertzeg Febr. 9-dikén megnézte a' Navarin-

tól vissza tért Ásia és Albion hajókat Portsmouthban. Ajánlotta ezen alkalmatossággal a' Hertzegnek Hajós Kapitány Ommaney, Grey Tengeri-kadétot, a' ki Navarinnál magát különösen jól viselte 's egy karját el is vesztette, és Langtry Hadnagyot, a' ki maga egyedül egy török hajóra felmászott, 's mikor látná, hogy azok a' hajót magokkal együtt a' levegőbe akarják vettetni, kardot rántván a' Törököket a' hajófedeléről elverte, magának utat csinált, 's kezébe kapván egy zászlót egy közel lévő ladikba ugrott 's az Albionra szerentsésen vissza jött. Később látván, hogy egy gyújtóhajó az Albion mellé vette magát, hogy azt meggyújtsa, ő egy hajós legénnyel együtt ladikra ült, 's annak vasmatska köteleit elvagdaltván, e'képpen a' hajót a' rajtalévőkkel együtt a' bizonyos elveszéstől megmentette. A' Hertzeg ezen vitézt maga eleibe hívatván, szép tettein való megelégedését dítsérő nyájas kifejezésekkel adta tudtára.

Frantzia Ország.

A' Párisi Universitás új Fő-mestere Vatismenil Úr egy Hirdetést adott ki, melly a' Rectorokhoz van intézve. Erre a' Gazette de France nevű Újságban, — melly most az által teszi magát nevezetessé, hogy a' Kormányzók intézetei ellen beszéll, — a' következő megjegyzések fordulnak elő: A' Párisi Universitásnak, — mellyet a' Frantzia Királyok a' végre állítottak, hogy az Ifjúság taníttatása felől való gondoskodásoknak elég tétessék, — ezen fontos foglalatosságában három nagy tételje volt; úgymint: a' tudományok, az erkölcs, és a' Vallás. Első tehát, hogy az Ifjúság értelme kiförmáltassék, és mind azon esméretekkel, mellyeket korokhoz képest felfoghatnak, gazdagíttassék; azon

igyekszik továbbá, hogy szívek a' betsület és igazságosság sarkalatos tételei szerént vezéreltessék 's nemesíttessék, hogy belőlök jó polgárokat tehessen; végre pedig azon igyekszik, hogy ezen még magában hijános munkálódásait megkoronázza, 's a' gondja alá bízott Ifjúságot Keresztyéneknek nevelje. — Ez a' tétel volt Királyainknak szemek előtt, midőn azok Universitást állítottak. Ezen kötelességeket szabták azoknak eléjükbe, minden e' felől kiadott rendeleteikben. — A' ditső emlékezetű IV Henrik rendelete ez eránt így kezdődik: „Az Ország és Népek boldogsága, különösen pedig egy Keresztyén Státusé, az Ifjúság jó nevelésétől függ, melly az ifjak még míveletlen értelmét a' tudományok tanulása által kiförmálja és pallérozza; 's e' szerént őket alkalmasokká teszi arra, hogy külömbféle rendeltetések ágazatiban kötelességeiknek illendő módon megfelelhessenek, és hasznos polgárok legyenek; végre pedig, hogy a' vallásbeli fundamentomos tanítás őket igaz és színmutatás nélkül való kegyes-ségre vezérelje, és szívekbe nyomja szüleik és hazájok eránt megszeghetetlen ragaszkodásokat, valamint azon tiszteletet és engedelmisséget is, mellyel a' Fejedelem és a' Felsőség eránt viseltetni tartoznak.“ — Mennyire különbözik ez itt a' Frantzia Universitás új Fő-Mestere beszédétől! — Régenten az Ifjúságot kötelességeire emlékeztették; ma előtte jussaikról beszéllenek; régenten eszébe sem jutott senkinek is, azt állítani; hogy az Első Oskolabeli tanítások által a' tanulók vallásosabbakká tétetnek; tsak annyi mondatott, hogy a' tudományok az ifjaknak még míveletlen értelmeket pallérozzák; akkor a' szülék eránt tartozó engedelmeségről, a' Fejedelemhez viseltető szeretetről hódolásról volt szó; ezt a' szere-

tetet pedig nem a' Községek felszabadításán, nem a' független igazság kiszolgáltatásának folyamathozásán, sem a' Gallicana Ekkleziák Szabadságán építették, 'sa' t. — A' mai időkor olly szerentsés, hogy a' Fejedelem eránt való szeretet meghatározására, a' szabadság szeretetéből indulhat ki, és az ebbeli érzést azon módtól függesztik fel, a' melly szerént a' tanulók gondolhatják, hogy az Ország polgári alkotmányának elégtétetik. — Ha már a' mi Oskolabéli nevendékeink a' Constitutiót magában foglaló Chártának magyarázatjában a' Constitutionelle és Courier nevű Újságleveleink által elterjesztett képzeletet elfogadásokra hajlanának; már akkor ezeknek a' Monárchiához való ragaszkodások ugyan rossz lábbon állana! — Nem gondoljuk, hogy azon Famiáliák Attyai, kik legbetsesebb zálogaikat az Universitásra bízták, ezekre nézve a' Nagy-Mester szavaiban hasonló megnyugtatóst fognának találni, mint a' régibb idők intézeteiben találhatnának, 'sa' t. — Sok atyák észre fogják venni az Új-Nagy-Mester beszédében azt a' feldúló lelket, melly gyermekeikre nézve legédesebb reménységeiket fenyegeti. Attól fognak félni, hogy ez az Universitások eleibe szabott nevelés systemája az ifjak szíveiket elrontja, a' tudományokat igazaiban megzavarja, a' Collegiomokban fennálló fenyítéket eltörli 's azokban pártütéseket támaszt, 's így az ifjakat, kiknek magokat a' tudományokban 's ezek által idővel a' munkás életben meg kelle vala különböztetniek, az ideje előtt korán megért liberalismusnak tévelygő ösvényére tsábíthatja, 'sa' t. — Akármelyik politikai Felekezethez tartozzék is valaki; lehetetlen feltenni felőle, hogy gyermekeinek ollyan nevelést kívánna, melly a' függetlenség és rendetlenség lelkének

tsiráját táplálva kifejtgesse, 's így belőlök rossz tanulók, rossz polgárok válnak, és a' legkitündöklőbb elmetehetségeket, tsak igenis gyakran, az emberiségnek ostorává változtassák.

A' Király és a' Korona Hertzegné (Dauphine) Febr. 14-kén jelen voltak azon Requiem en melly a' megholt Berry Hertzeg lelkéért az Udvari Kápolnában tartatott.

A' Követek háza Febr. 11-kén Char donnet Urat, a' ki a' Saone és Loire Megyéből volt vala Követnek elválasztva, a' Követek száma közzül kirekesztette, mivel Tanuleveleinek megvizsgálásából a' jött ki, hogy a' törvényes adót nem fizette meg. — Quelen Úr felől az Északi partok megyéjéből, és Calamarde La Fayette Úr felől a' Felső Loire Megyéből azt állították, hogy Választóik között hamis Választók is voltak.

Febr. 12-kén ugyan ezen tárgy, a' Meghatalmazó Levelek elesmerése foglalatostkodtatta a' Házat. Egynehányszor heves vitatásokra került a' dolog. Különösen mikor az a' kérdés fordult fel, hogy van e' jussa a' Háznak mindent, a' mi a' Meghatalmazásokat illeti, Véghatározattal megítélni. Martignac Úr a' Belső Minister azt állította, hogy annak megítélésében, kinek legyen jussa a' választásra: a' Status Tanáts vagy a' Királyi Fő Törvényszékek tehetnek Véghatározást. Ellene mondott Royer Collard Úr, azon az okon, mivel a' Háznak azt tudnia kell, hogy a' Választókat törvényesen nevezték e' ki vagy nem? 's annál fogva Választani volt e' jussok vagy nem? Ha tudni akarja ezt a' Ház: úgy szükséges néki a' dolgot megvizsgálni, hogy nem tsusznak e' bé hamis Választók a' többek közzé. A' Tisztviselők és Törvényszékek Bizonyság levelei itt sem-

mit sem bizonyítanak; és az olyan Követnek, a' ki azokra támaszkodik, részéről azt mondja, hogy bėjött ugyan a' Ház Tagjai közzé, de ő nintsen a' felől meggyőződve, hogy jussa volna ott ülni. R a v e z Úr a' Belső Minister értelm mellett beszélt. Dupin Úr felelt néki — azt mondván: a' Választásnak törvényes voltát sem a' Státus Tanács, sem a' Fő Törvényszékek nem ítélik meg. A' Ház meggyőzöttetve kíván lenni a' felől, hogy minden Tagjai törvényesen választattak. De ha azt, nem egyenesen maga vizsgálja meg, hanem valami más Tisztviselők ítéletére hagyja: úgy mindég kétség marad fenn.

Marocó ből az ott lévő Frantzia Consul a' Kereskedők Társaságának a' következő levelet küldötte M a r s e i l l e b e „T a n g e r Jan. 5-ikén 1828. Uraim! Kötelességem szerént jelentem az Uraknak, hogy a' Marocói Tsászár Frantzia Országgal legjobb egyetértésben van, mellynek én minden nap látom nyilvános jeleit. Minthogy ez a' jelentés az Uraknak Kereskedői foglalatosságaikra nézve hasznos lehet: azért közlöm, mivel némelly Ujságokban ellenkezöt olvastam. A' Frantzia Zászló itt bátran megjelenhet; az Országlószék kész mind azokat a' szolgálatokat megtenni, mellyeket két barátságos egyetértésben lévő Hatalmasságoknak egymástól várni jussok van.“

P á p a B i r t o k a.

Róma. Febr. 5-kén Cardinális S e r l u p i (született 26-dik Oct. 1755. Cardinálissá lett Mártius 10-dikén 1823) megholt.

S p a n y o l O r s z á g.

B o s o m s nevezetes pártütő, a' Spanyol Országi határszélen, la M a n e r e Frantzia Falu és Campredon közt,

elfogattatott Febr. 3-kán, éppen midőn barátjait magához gyűjtené, hogy új pártütést kezdjen. V i c h városába vitték fogságba. Azt beszéllik, hogy egy barátja árulta el, a' ki paraszt ruhába öltözködve a' Spanyol katonáknak egyenesen kezek közzé vitte. B o s o m s nál sok Fő emberektől írtt 's nagy fontosságú levelek találtattak.

S p a n y o l A m é r i k a.

B o g o t á b a n a' mult Nov. 16-kán estvéli 6 1/4 órakor rettenetes Földindulás volt. A' nagy templom tornyai ledűltek, sok házak öszve rogytak, és alig van olyan ház vagy épület, melly ép-ségben maradt volna. A' Földrengés 45 Pertzenetig tartott. A' Kár mintegy 8 milliom tallerra megy. B o l i v á r, a' kinek a' palotája épségben maradt, bėjárta a' városnak egy részét és késő éjtszakáig a' tsendesség fentartására való Rendelések tételével foglalatoskodott. A' Várostól fogva egész I b a q u e i g — mintegy 18 mértföldre B o g o t á t ó l nyugot felé — egy épület sem maradt fenn állva.

E l e g y e s D o l g o k.

Azon P r o t o k o l l u m n a k, melly a' Görögök dolgára nézve Petersburgban köttetett April. 4-kén 1826. eszt. — és a' mellyről az Anglus Parlamentot kinyitó Királyi Beszédben is emlékezet vala téve, Foglalatja ide megy ki:

„Minekutánna Ő Nagy Britanniai Felségét a' Görögök megkérték, hogy közbenjárása által őket a' Török Portával békéltesse meg, mellynek következtében Ő Felsége ajánlotta is közbenjárását — és ezen tárgy eránt Ő Felségével a' minden Oroszok Tsászárjával értekezni kívánna; más részről Ő Tsászári Felsége hasonlóképpen óhajtja, hogy azon Viaskodásnak, melly Görögországban és az Archipelaguson tart, egy olyan Egyesség által vége szakad-

jon, melly a' Vallásnak, az Igazságnak és Emberiségnek Principiumaival meg-
egyezzen: ennélfogva az Alólírtak a' kö-
vetkezendő pontokban állapotok meg.

1) Hogy ha az ajánlott Közbenjárást a' Török Porta elfogadja, az Öszve Bé-
keltetésben a' tzél a' légyen, hogy a' Gö-
rögök a' Portával a' most mindjárt meg-
mondandó módon álljanak:

Görög Ország a' Török Birodalomnak
tőle függésben lévő része legyen, eszten-
dönként adót fizessen, mellynek menyi-
ségét költsönös egyetértéssel örökre ha-
tározzák meg. A' Görögöket egyedül ol-
lyan Tisztviselők igazgassák, a' kiket ök
magok választanak és neveznek ki; ha-
nem a' Portának is legyen azoknak kine-
vezésében bizonyos befolyása.

Ebben az állapotban a' Görögök tel-
jes lelkiismeretheli és kereskedési sza-
badsággal éljenek — 's a' belső Igazga-
tást kirekesztőleg magok vigyék.

Hogy annál tökéletesebben el legye-
nek a' két Nemzet egyes személyei egy-
mástól választva, vegyék meg a' Görögök
a' Törököknek tulajdon birtokaikat,
már azok akár a' Görög Országi száraz-
földön akár a' szigeteken feküdjenek.

2) Abban az esetben, ha a' Törökök
és Görögök közt való Közbenjárás az Ö
Nagy Britanniai Felségének Konstantzi-
nápolyban lévő Követe által ilyen tzél-
ból tett lépéseknek következtetésében, el-
fogadtatnék: Ö Tsászári Felsége a' Köz-
benjárás tzélját befolyása által elő fogja
mozdítani. A' módját, hogy miképpen —
és az idejét, hogy mikor vegyen részt
Ö Tsászári Felsége a' Török Portával
való alkudozásokban, mellyek a' Köz-
benjárásból származni fognának — ké-
sőbbben fogják az Ö Nagy Britanniai Fel-
sége és Ö Tsászári Felsége Országlósze-
kei köz egyetértéssel meghatározni.

3) Ha el nem fogadná a' Porta az Ö

Nagy Britanniai Felsége Közbenjárást.
akkor — akármilyen módon álljon is
Ö Tsászári Felsége a' Török Országló-
székkal — az ezen Protokollum 1 Pont-
ja alatt felhozott Feltételeit az Egyesség-
nek mindég úgy kell tekinteni, mint talp-
kövét a' Törökök és Görögök Öszvebékel-
tetésének, már azt akár együtt, akár
külön hajtsák a' Közbenjáró Hatalmas-
ságok végre; és minden kedvező alkát-
matosságot használni fognak, mind a' két
Félnél való befolyások által, a' Megbé-
keltetésnek a' mondott fundamentom sze-
rént való megszerzésére.

4) Ö Nagy Britanniai Felsége és Ö
Tsászári Felsége későbbben az eránt fog-
nak lépéseket tenni, hogy a' kérdésben
forgó Egyesség szerzés egyes pontjai ál-
líttassanak meg, mint szintén azon Tar-
tomány határai és szigeteknek nevei is,
mellyeket a' Portának fel fognak elébe
tenni, hogy azok Görög Ország ne-
vezete alatt befoglaltassanak.

5) Hogy továbbá Ö Nagy Britanniai
Felsége és Ö Tsászári Felsége ezen Egyes-
ség-szerzésben sem Birtokaikat nem akar-
ják nevelni, sem más kirekesztő Béfo-
lyást vagy alattvalóik számára olyan Ke-
reskedésbeli hasznot nem keresnek, mel-
lyet más Nemzetek is szintúgy el nem
érhetnének.

6) Hogy Ö Nagy Britanniai Felsé-
ge és Ö Tsászári Felsége ohajtván, hogy
Szövetséges Társaik is részt vegyenek
ezen Egyesség szerzésben, mellynek raj-
zolatját ezen Protokollum mutatja, köz-
leni kívánják ezen Instrumentu-
mot (Írást) a' Bétsi, Párisi és Ber-
lini Udvarokkal, és ajánlani azoknak,
hogy az Orosz Tsászárral egyet értvén,
vállaljanak kezességet azon Tractatus
mellett, melly által az Egyesség a' Tö-
rökök és Görögök között helyre fog ál-
littatni, minthogy Ö Nagy Britanniai

Felsége a' Tractatus mellett kezességet nem vállalhat.

Wellington
Nesselrode
Lieven.

St. Petersburg Mart. 25. (Apr. 4.) 1826.

Nehéz volna akár a' Tudományok, akár a' Mesterségek köréből tsak egyet is nevezni, mellyről azt állíthatnók, hogy abban a' Módi, vagy is a' megtetszett szokás, a' józan okoskodás ellenére, időről időre ne uralkodott volna. Az emberek többnyire tsak akkor szoktak az ellen, édes álmokból felserkentetve, kikelni, mikor már a' visszaélésig elfajult módi hatalmaskodásának az emberi nemzetre nézve káros következéseit sajnosan kezdik érezni. De mivel a' megtartó Gondviselés szerént, minden karban és állapotban helyhez tetett emberek között vagynak olyanok, kik a' mellett, hogy az emberiség boldogítását szíveken viselik, mások felett különös lelki tehetségekkel áldattak meg: ilyenkor ezek az elhatalmazott visszaélés elnyomására 's kiűrtására új találmányokkal, 's más hasznos eszközökkel állnak elő. A' változandóságnak ilyen borongásai között halad az emberiség a' tökéletesedésben előfelé. Hány orvoslás módok, hány gyógyító szerek mentek így idő szakaszonként megkedvellett szokásba az Orvosok között, mellyek más újabb találmányok által elnyomatván, ismét elfelejtettek. — Így p. o. ez előtt mintegy tíz esztendővel annyira közönségessé kezdett lenni Frantzia Országban a' piótzákkal (nadályokkal) való gyógyítás, hogy azolta tsak Magyar Országból esztendőnként egynehány millió piótzák szállítatnak (a' Fertő tavából) Párisba; 's a' kereskedésnek ezen új ága egy e' végre öszveállott társaságot foglalatoskodtat. — Azomban előállá Frantzia Orvos A u d i n-

Rouviere 's egy könyvet ada ki ezen tzm alatt: Félre a' piótzákkal! melly munkát Doctor Richter német nyelvre lefordítván, ezen tzm alatt adott ki: Keine Blutigel mehr! Leipzig 1828, 's kijövetelét jelentvén így szoll: „Egy bizonyos gyilkoló Systemában előforduló számtalan visszaélések birtak minket arra, hogy ezen kis munkát közre botsássuk; annyival inkább, mivel ez a' tudományos mód egynehány esztendőtől fogva mintegy kimagyarázhatatlan tsuda által nagy hirtelenséggel elterjedvén, annak elkerülhetetlen szerentsétlen következéseit eléggé tapasztaltuk. Úgy gondolkoztunk tehát, hogy ezen Értekezés közre botsátása által, e' felől való okoskodásainkat kifejtetvén, a' mennyire lehet határt vethetünk azon megrontó nyomorgatásnak, mellytől az embereket eddig sem káros voltok, sem nembeli külömbségek, sem temperamentumok, 's szintúgy gazdagságok, mint szegénységek meg nem menthette.“

Erdély Ország.

Felséges Uralkodónknak 60-dik Közörmű születése napját ezen Nagy Fejedelemség egész Kerülete, nevezetesen Kolosvár Szabad Kir. Fő-városa minden Valláson, és Renden lévő hívei, azon buzgó jobbagyi Hódolással innepelték, melly szíveinket Atyai-Igazságos, Jóltévő szelíd Uralkodása által tsüggedhetetlenül Felséges Személjéhez kötelezi. Ezen fő Városban a' Fels. Kir. Gubernium nagy érdemű Praesese Nagy Mltgú Branjitskai L. Báró Jósika János Úr Excellentiája eléve tett Rendelése következésébe, Febr. 11-kén estve Közönséges Kivilágosítás hirdette a' jövendő Napnak azon Köz-örmű tulajdonát, melly a' szélesen ki terjedett Monarchia minden Nemzetű Lakosai szíveiknek leg

forróbb ohajtását foglalja magába. Ez alkalmatossággal több fő Epületek, nevezetesen a' fenn tisztelt Praeses Ur Ö Excz. ja Uri Háza, elmés Ki-Világosításokkal díszeskedtek, estve a' fő Rendű Aszszonyi Egyesület által a' Szegények javára a' Városi Redoutban népes mulatság adott, hol is Felséges Urunknak Képe díszesen kivilágosítatva ékeskedvén, alatta a' Haza geniusza ezen örvendetes Innephez alkalmaztatott Verseket, és legkegyelmesebb Urunk boldogító Ország-lása történeteinek leírását osztogatta. Magán az Innep napon a' Rom. Cathol. nagy Templomban pompás Szent Mise tartatott, és a' Fels. Kir. Gubernium tagjainak, 's minden Rendű Polgári 's Hadi karoknak jelen létekben Te DEUM énekeltetett, melly közbe a' Szent Egyház előtt fel állított Báró Vaquant Regimentje-beli Katonáság a' szokott Salvékat tüzelte. Délben a' Praeses Ur Ö Excz. ja nagy számú Hivatalosoknak gazdag ebédet, estve pedig fényes tántzos mulatságot adott. Befejezésül az ezen Városban helyheztetett Katonáságnak, tisztelt Praeses Ur Ö Excz. ja fejenként húst, és egy ittze bort méltoztatott kiosztatni.

Szilágyból. Nemes Kraszna Várme-gyében Szilágy-Somlyón Febr. 12-dike, mint Felséges Uralkodó Fejedelmünknek születése napja, Hálá-adásnak és Örömnök Innepé vala: mert alig várta a' Nép, hogy az Isteni tiszteletre a' harangok által jel adassék, már mindjárt a' T. Ns. Vgye Tisztviselői, nagy Erdemű Dirigens Ord. V. Ispány T. Erdöteleki Szentmarjay János Ur vezérlése alatt, kiket a' városi Magistratus és a'

helybeli Mésier-emberek tzéhenként és illendő rendel követtek, a' Hálá-adásnak és Isteni imádásnak Szenthelyén megjelentek, — holott is Fő Tiszt. V. Esperest Baritz Mihály több segéd Papság jelenlétében Énekes nagy Misét tartván, az Isteni tisztelet ideje alatt a' katonaság tisztelkedve kiállott, több versen puska lövéseket tett, mellyeket mind annyiszor mo'sár ágyúk ropogása követett; bent pedig a' Templomban Felséges Koronás Fejedelmünknek betses és alattavalóira nézve igen hasznos és szerentsés életéért Teremtőjéhez kiki buzgó szívvel fohász-kodott. Vége lévén az Isteni tiszteletnek, a' Katonai Tiszt Uraknak Fő Tisztelendő Baritz Mihály Ur ebédet adott, a' most helyben lévő B. Mecsey Ezeredéből lévő Katonai Commandóknak, és az új Katonáknak (valamint most Esztendeje a' Commandóbeli Katonáságon kívül egy Compánia Bar. Vaquant ezeredi vitézeknek) Dirigens Ord. V. Ispányunk T. Erdöteleki Szentmarjay János Ur fejenként egy egy font húst adatott, Pensionatus Kapitány T. Pertzel Antal, Fő Tisztelendő Vicarius Alpini Isidor, és a' R. Cath. Ecclesia V. Curatora Rénnér Jó'sef Urak is, három egy más követő napokon egy egy font húst és egy ittze bort adattak a' köz legényeknek.

A' pénzfolyamat Febrárus' 25-dikén;
közép ár:
A' Státus' 5 p. Centos Obligátzióji 90 1/8
Az 1820-béli sorsosok, 148 1/4
Az 1821-béli hasonlók, 117 5/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centos Bankó Obligátzióji, 44 3/4 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1028 3/10 forinton Conv. Pénzben.

Szerkeztető és Kiadó Márton Jó'sef, Professor.

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)